

OVERDRAGELSE

TIL

VEST-AGDER FYLKESKOMMUNE

AV HALVDELEN AV STATENS ANDEL I SKJERKA-
VASSDRAGET OG TILLADELSE FOR FYLKESKOM-
MUNEN TIL REGULERING AV VASSDRAGET.

KONGELIG RESOLUSJON AV 29 AUGUST 1924.

Ved kgl. resol. av 29de august 1924 er det bestemt:

«1. Departementet for de Offentlige Arbeider bemyndiges til å overdra en halvdel av de staten tilhørende vannrettigheter m. v. i Skjerkavassdraget til Vest-Agder fylkeskommune til selvkostende og på de i et fremlagt utkast angitte betingelser.

2. Der meddeles Vest-Agder fylkeskommune i medhold av lov av 14de desember 1917 om vassdragsreguleringer tillatelse til å foreta en regulering av Skjerkavassdraget i det vesentlige overensstemmende med fremlagt plan og på de i et fremlagt utkast angitte betingelser.»

I.
Betingelser

for

overdragelse av halvdel av Statens andel i Skjerkavassdraget til Vest-Agder fylke.

(Fastsatt ved kgl. resol. av 29de august 1924).

1.

Departementet for de Offentlige Arbeider på Statens vegne overdrar til Vest-Agder fylkeskommune en halvdel av vannføringen i Skjerkavassdraget fra Ørevatn til Sandvatn med tilhørende rettigheter og forpliktelser, alt i henhold til de hjemmelsdokumenter som er eller blir utferdiget til Staten.

Rettighetene selges til inkjøpspris inkl. omkostninger plus påløpne renter til overdragelsens datum. Kjøpesummen erlegges kontant ved overdragelsen.

Omkostningene ved overdragelsen bæres av Vest-Agder fylke.

2.

Yderligere erhvervelse av grunn eller vassdragsrettigheter skal i tilfelle foretas av begge eiere i forening. Kjøpesummen herfor med tillegg av omkostninger skal bæres av hver eier med en halvpart.

3.

Den overdratte vannkraft skal fortrinnsvis benyttes til fylkets almindelige elektrisitetsforsyning.

Vassdragets regulering blir i tilfelle å utføre etter innhentet reguleringskonsesjon og i henhold til betingelser som derved måtte bli fastsatt.

4.

Utbygningen av vannfallet skal omfatte den hele fallhøide og skal efter departementets nærmere bestemmelse kunne fordres utført efter planer, der tar sikte på eller danner et naturligt ledd i utbygningen og i ut-

nyttelsen av den i vassdraget ved regulering opnåelige vannkraft, eventuelt for toppdrift. Herunder tas også hensyn til kraftens utnyttelse for elektrisk drift av jernbaner.

Ved en partiell utbygning kan departementet forlange sådanne arbeider utført som ikke uten vanskelighet lar sig gjennomføre ved den senere utvidelse.

Hvis fylkets anlegg fordyres på grunn av spesielle særformål som staten ønsker tilgodesett eller omvendt, skal denne fordyrelse refunderes fylket respektive staten.

Fylket plikter i betimelig tid før utbygningsarbeidene iverksettes å innsende til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet planer med fornødne opplysninger og beregninger samt omkostningsoverslag vedkommende vannfallets utbygning og vassdragets regulering.

Hvis staten utbygger sin andel før fylket, skal dette forinnan ha anledning til å uttale sig om planene.

Intet anleggsarbeide må påbegynnes forinnan planene er approbert og tillatelse innhentet hos departementet.

Fylket plikter å utbygge vannfallet med alle tilhørende anlegg på en solid måte. Anleggets utførelse såvelsom dets senere vedlikehold og drift skal være undergitt offentlig tilsyn. Utgiftene hermed utredes av fylket efter hovedstyrets nærmere bestemmelse.

Mindre forandringer av planene er tillatt med den kontrollerende ingeniørs samtykke.

5.

Fylket skal ved vannfallets utbygning og den senere drift befolge de for konsesjo-

ner til enhver tid fastsatte bestemmelse angående fortrinsvis anvendelse av norske funksjonærer og arbeidere samt norsk materiell og forsikring.

6.

Vest-Agder fylke er forpliktet til å samarbeide med statens og andre elektriske anlegg, når dette måtte finnes hensiktsmessig av hensyn til den almindelige kraftforsyning. Bestemmelse herom treffes i mangel av mindelig overenskomst av et av Kongen opnevnt skjønn, som også fastsetter de nærmere tekniske og økonomiske vilkår for sådant samarbeide. Såfremt de almindelige konsesjonsvilkår for elektriske anlegg ved den forestående lovrevisjon i emnet endres til fordel for konsesjonæren forsåvidt nærværende bestemmelse angår, vil disse fordele også bli gjort gjeldende for denne kontrakt.

7.

Ved utbygning — eventuelt i tilslutning til anlegg som på forhånd måtte være utført av den annen part — skal partene (fylket og staten) i fornøden utstrekning ha rett til å inngå som medeier i de eiendomme og rettigheter samt dele av den allerede utførte utbygning med høispent ledningsnett, boliger og andre innretninger, som med fordel vil kunne utnyttes i fellesskap.

Avgjørelsen av i hvilken utstrekning dette fellesskap bør opprettes og av erstatningen herfor blir i mangel av mindelig overenskomst å fastsette ved lovlig skjønn av sakkyndige på den inntredende parts bekostning. (Jfr. § 10).

8.

Om fylket og staten har utbygget sin andel av kraften eller del derav i en felles kraftstasjon, skjer driften i fellesskap efter overenskomst eller i mangel av sådan efter

regler fastsatt ved sakkyndig skjønn opnevnt av Kongen.

9.

Om det av hensyn til den almindelige elektrisitetsforsyning skulde vise sig ønskelig, skal staten være berettiget til når som helst å innløse de overdragne rettigheter samt i tilfelle de til disses utnyttelse utførte anlegg mot å erlegge den i § 1 nevnte overdragelsessum (tillagt renter til overdragelsens datum, hvis fylket da ikke har utbygget vannfallet) med tillegg av verdien av mulig utførte anlegg, boliger og andre innretninger samt av verdien av grunn og andre rettigheter innkjøpt av fylket og dets herreder. Erstatning blir i mangel av mindelig overenskomst å fastsette ved lovlig skjønn av sakkyndige på statens bekostning. (Jfr. § 10).

10.

Har partene foretatt erhvervelser av grunn m. v. i henhold til bestemmelser i statens hjemmelsdokumenter, skal erstatningen herfor efter § 7 og § 9 motsvare kjøpesummen tillagt de med erhvervelsen forbundne omkostninger.

11.

Erstatning for mulig skade eller ulempe forvoldt ved utbygning eller drift av den ene parts anlegg er den annen part uvedkommende.

12.

De overdragne rettigheter kan ikke afhendes til andre uten Kongens samtykke.

13.

I tilfelle av at rettstvist måtte opstå i anledning av nærværende salgsbetingelser, vedtar partene Kristiania byrett som rette forum i saken.

II.

Betingelser

for

tillatelse for Vest-Agder fylkeskommune til regulering av Skjerka.

(Fastsett ved kgl. resol. av 29de august 1924).

1.

Reguleringskonsesjonen gjelder inntil anlegget overtas av staten (jfr. reglene i post 2 nedenfor).

Med den begrensning som følger av ovenstående gjelder konsesjonen for vannfall der ikke tilhører staten eller norske kommuner og som deltar i reguleringen eller blir medeier i reguleringsanlegget i 50 år fra konsesjonens datum. Ved utløpet av denne tid tilfaller disse vannfallseieres andel i reguleringsanlegget staten uten vederlag.

Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras.

Det utførte reguleringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vannfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

Staten har, når den akter å utbygge sitt fall i Skjerka eller vil gå til innløsning av det fylket overdragne vannfall i samme med tilhørende anlegg, rett til å innløse det hele reguleringsanlegg. Bestemmelsen om innløsning må være meldt reguleringsanleggets eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne på grunnlag av hvad anlegget med tilbehør, altså også grunnstykker og rettigheter, beviselig har kostet ved erhvervelsen og — for såvidt angår den andel som måtte tilhøre eiere for hvem reguleringsstillatelsen er maksimumbegrenset til 50 år — med fradrag for amortisasjon efter en amortisasjonstid av 50 år.

Den andel i reguleringsanlegget som måtte tilhøre sistnevnte eiere kan staten under enhver omstendighet innløse i det 35te år efterat konsesjonen er gitt og efter de nevnte regler.

Anlegget skal ved innløsningen være i

fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn av uvillige menn på statens bekostning.

Konsesjonæren plikter på sin bekostning å utføre hvad skjønnet i så henseende måtte bestemme.

Alle heftelser som hviler på anlegget faller bort, hvis og når staten i henhold til nærværende post innløser anlegget.

3.

For den økning av vannkraften, som ved reguleringen tilflytter eiere av vannfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegges følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. naturhestekraft.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 0,50 pr. naturhestekraft.

Økningen av vannkraften beregnes på grunnlag av den økning av vassdragets lavvannføring, som reguleringen antas å ville medføre utover den vannføring, som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året. Ved beregningen av denne økning forutsettes det, at magasinet utnyttes på en sådan måte, at vannføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hvad der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen innvundne økning av vannkraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer efterhvert som den ved reguleringen innvundne vannkraft tas i bruk.

4.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter efter post 3, og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 19 skal, for såvidt de ikke er fastsett av Kongen, med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

5.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år, efterat konsesjon er gitt og fullføres innen en yderligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid, som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

6.

Arbeidet skal utføres ved funksjonærer og arbeidere, som har norsk innfødsrett eller statsborgerrett.

Konsesjonæren skal ved bygning og drift av anlegget bruke norsk materiell, for såvidt dette kan fåes like godt, tilstrekkelig hurtig og for en pris, som ikke med mere enn 10 — ti — procent overstiger den pris, hvor til materiell kan fåes fra utlandet.

Vedkommende departement kan tilstede undtagelse fra disse regler når særegne hensyn gjør det påkrevet.

7.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske.

8.

Arbeiderne må ikke pålegges å motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeide eller pålegges nogen forpliktelse med hensyn til innkjøp av varer (herunder dog ikke sprengstoff, verktøi og andre arbeidsmaterialer). Verktøi og andre arbeidsredskaper, som utleveres arbeiderne til benyttelse, kan bare kreves erstattet, når de bortkastes eller ødelegges, og da bare med deres virkelige verdi beregnet etter, hvad de har kostet konsesjonæren med rimelig fradrag for slitasje. Hvis konsesjonæren holder handelsbod for sine arbeidere, skal nettooverskuddet efter revidert årsregnskap anvendes til almennyttig øiemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes efter samråd med et av arbeiderne opnevnt utvalg, som i tilfelle av tvist kan forlange saken forelagt for vedkommende regjeringsdepartement til avgjørelse.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til efter nærmere bestemmelse av medisinalstyrelsen å skaffe arbeiderne den til enhver tid nødvendige lægehjelp og å holde et for øiemedet tjenlig sykehus med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Såfremt særskilt politiopsyn i anledning av arbeidernes utførelse av det offentlige fin-

nes nødvendig, plikter konsesjonæren å utrede utgiftene derved.

10.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av nogen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sundt og tilstrekkelig husrum, alt efter nærmere bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende regjeringsdepartements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å opsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leiet hos ham. Uenighet om hvorvidt opsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesveistyre bestemmer, å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier og broer hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Veier og broer, som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for såvidt departementet finner, at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til efter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende fattigkommune dens utgifter til fattigunderstøttelse av de ved anlegget ansatte arbeidere og deres familier.

13.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringsanlegget, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anlegget skal utføres på en solid måte. Dets utførelse såvelsom dets senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

14.

Vannslipningen skal foregå overensstemmende med et reglement, som Kongen på forhånd utferdiger. En norsk statsborger, som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes, før manøvreringsreglementet er fastsatt.

15.

Reguleringsanleggets eier skal efter nærmere bestemmelse av departementet ut-

føre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvundne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte opdemningshøide og den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved et fast og tydelig vannstandsmerke, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter, som konsesjonæren måtte la opta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges Geografiske Opmåling med opplysning om, hvordan målingene er utført.

16.

Eieren skal uten vederlag for det utførte anlegg finne sig i enhver yderligere regulering i vedkommende vassdrag, som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

17.

De vannfalls- og brukseiere, som benytter sig av det ved reguleringen innvundne driftsvann, er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som departementet bestemmer, etterhvert som utbygningen skjer, inntil 10 pct. av den for hvert vannfall innvundne økning av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholder rett til å erholde inntil 5 pct. av kraften.

Kraften avgis i den form departementet bestemmer. Kreves den avgitt i annen form enn den produseres, plikter konsesjonæren på departementets forlangende å bygge sitt anlegg således, at kraftens omformning og avgivelse ikke unødig fordyres for mottageren. Sådant forlangende må fremsettes innen 6 måneder etter konsesjonens datum.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnettet, hvad enten ledningene tilhører reguleringsanleggets eier eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften leveres etter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 procent rente av anleggskapitalen — med tillegg av 20 procent. Hvis prisen beregnet på denne måte vil bli uforholdsmessig høi, fordi bare en mindre del av den kraft, vannfallet kan gi, er tatt i bruk, kan dog kraften istedet forlanges avgitt efter en maksimalpris, som svarer til den gjengse pris ved bortleie av

kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved overenskomst mellom vedkommende departement og konsesjonæren eller i mangel av overenskomst ved skjønn. Denne fastsettelse kan såvel av departementet som av konsesjonæren forlanges revidert hvert 5te år. Hvis eieren leier ut kraft, og kraften til kommune eller stat kan uttas fra kraftledning til nogen av leietagerne, kan kommunen eller staten i ethvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leierne av lignende kraftmængder under samme forhold.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas.

Den i nærværende post omhandlede plikt til avgivelse av kraft til kommuner gjelder ikke Vest-Agder fylkeskommunale anlegg i Skjerka.

18.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vannfalls- eller brukseier, som ikke er medeier i reguleringsanlegget, tillatelse til å benytte driftsvann, som er innvunnet ved reguleringen, mot en årlig godtgjørelse til reguleringsanleggets eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

19.

Reguleringsanleggets eier plikter å treffe sådanne anordninger i vassdraget nedenfor samt å avgi vann i sådan utstrekning, at den almindelige fløtning forulempes så lite som mulig ved reguleringen. Spørsmålet om hvilke forfeininger han skal treffe, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Skade eller ulempe på fløtningen, som ikke på denne måte avhjelpes, blir å erstatte overensstemmende med reguleringslovens § 16.

20.

Reguleringsanleggets eier underkaster sig de bestemmelser, som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende regjeringsdepartement til kontroll med overholdelsen av de opstillede betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av reguleringsanleggets eier.

21.

Reguleringskonsesjonen skal tinglyses i de tinglag, hvor anlegget er beliggende. Et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.